

Beeld/spraak

Rudi VAN BEEK / Jozefien VAN HUFFEL

SCHERPENHEUVEL | Opspattend water onder de wielen van een crossmotor, het hoort net zo zeer bij de sport als helmen en handschoenen. Het landschap bij de opening van het motorcrosseizoen was echter geen modderige heuvel, maar het plein voor de basiliek van Scherpenheuvel. Piloten en motoren van de Vrije Belgische Motorcrossfederatie trokken al voor de 26ste keer naar het bedevaartsoord voor de mis en om gewijd te worden. Priesters openden het jaar met een bescheiden regen van wijwater en de motoren spatten ten antwoord.

Als je chat, heb je vrienden

ZieZoZorgen

Lieve SWINNEN

U kent wellicht deze songtekst van de Nederlandse popgroep Doe Maar: „Als je wint, heb je vrienden, rijen dik, echte vrienden. Als je wint, nooit meer eenzaam, zolang je wint.” Verander ‘wint’ door ‘chat’ en je krijgt een hedendaagse versie, met evenveel waarheidsgehalte als de oorspronkelijke tekst.

De jongste weken werd ik geconfronteerd met straffe verhalen over chatcontacten (elektronisch kletsen via het internet), waarbij leugens op de voorgrond staan. Ik schrok behoorlijk van de manier waarop jongeren, meisjes in het bijzonder, worden gemanipuleerd.

Esther (17) onderhield sinds haar dertiende via de chat contact met Michael. Zijn verhaal was dramatisch: hij kreeg kanker, verloor de strijd en stierf een jaar geleden. Esther draagt zijn foto en rouwkaart steeds bij zich. Sindsdien bleef ze chatten met zijn ex-liefje. Tot ze een maand geleden door een stom toeval erachter kwam dat Michaels verhaal compleet verzonnen was. Voor Esther blijft de relatie waardevol, zo wordt ze meegesleept in het verhaal. De boodschappen uit haar omgeving – men wil haar ervan overtuigen dat iemand haar erin liet tuinen – kan ze niet verdragen.

Renate is veertien. Ze is uitgeput, depressief. De emmer loopt over. Wanneer ik haar vraag me duidelijk te maken wat haar zoal belast, blijkt ze vast te hangen aan Ben, een

vroegere chatvriend die ze blindelings vertrouwde. Hij kwam om bij een ongeval en zijn ‘vrienden’ willen haar niet meer ontmoeten, omdat ze hen te veel doet denken aan hem. Vermoedelijk stelde Renate te veel vragen. Ze kan het gemis nu geen plaats geven.

Er zijn hier beroepslui aan het werk, gespecialiseerd in het ronselen van mensen online. Ze nemen meerdere identiteiten aan en voelen feilloos aan waar de zwakke plekken van hun vrouwelijke chatmaatjes zitten, om er vervolgens op in te spelen, tot ze hun vertrouwen geheel hebben gewonnen. Ik moet toegeven, ze weten veel van de menselijke psychologie. Hun ware bedoeling: jonge meisjes zover krijgen dat ze hen daadwerkelijk volgen. Zo ver is het hier niet gekomen, maar toch zijn de gevolgen behoorlijk dramatisch. Beide meisjes komen moeilijk los van hun virtuele vriend, ook al bestaat/bestond hij niet. Het gevoel dat ze voor tenminste iemand belangrijk waren, is zo sterk, dat dit loslaten onmogelijk lijkt. De goedbedoelde commentaar uit de omgeving wordt moeilijk aanvaard. Ze vluchten liever naar hun fantasiewereld, als het moet met hun chatvriendje mee de dood in.

Enkele tips voor jongeren (bron Trendystyle). Geef nooit persoonlijke gegevens: adres, gsm-nummer, school. Zorg dat je *nickname* niet meteen in ver-

band gebracht kan worden met je echte gegevens. Als je chatvriend(in) je uitnodigt tot contact, zorg dan dat je weet wat die van je verwacht. Houd je chatvriendje niet geheim. Praat erover met anderen, zij ontdekken misschien sneller onwaarheden. Klopt de informatie die je kreeg? Speel zelf detective vóór je het contact echt aangaat: leg alles bij elkaar, zo ontdek je makkelijker fouten. Wie zijn de andere chatvrienden? Probeer iets meer te weten te komen over de persoon die jou wil ontmoeten. Ga alleen als het veilig is en op een veilige plek: kies het spitsuur en een drukbezochte locatie. Laat je niet ompraten om toch elders af te spreken. Stel als voorwaarde dat je iemand meeneemt – een vriend/vriendin, een ouder. Als dat niet kan, is er iets niet pluis.

Voor ouders/leerkrachten/begeleiders: heb belangstelling voor de chatcontacten van je puber. Afbrekende reacties doen de deur dicht, zodat je puber ook niet met zijn/haar twijfels bij jou zal komen. En volg je intuïtie: doet je puber vreemd, reageer dan. Praat met hem/haar, informeer bij vrienden, zoek hulp. Veroordeel de jongere niet. Hun verhaal lijkt soms absurd, maar besef dat soms jarenlange beïnvloeding plaatsvond. Door te negatief te reageren, zal de jongere alleen maar willen vluchten.

Als je chat, nooit meer eenzaam... Het kan jammer genoeg anders uitdraaien. 99